

ANNE-BABA TUTUMLARI

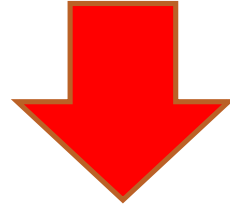

EĞİTİM AİLEDE BAŞLAR

Siz velilerimiz çocukların başarısında okul kadar önemli bir etkiye sahipsiniz.

Aile ne kadar sağlıklı ve bilinçli ise çocukların başarı düzeyleri o kadar yükselir.

ANNE-BABA TUTUMLARI

- Aşırı Koruyucu Tutum
- Aşırı Baskıcı-Otoriter Tutum
 - Aşırı Hoşgörülü Tutum
- Demokratik Anne-Baba Tutumu
 - Mükemmelliyetçi Tutum
- Tutarsız Anne-Baba Tutumu

1.AŞIRI KORUYUCU TUTUM

- Bu ailelerde anne-babalar çocuğa gereğinden fazla özen gösterip onu denetim altında tutarlar.
- Çocuğun başına kötü şeyler gelir diye kendi başına bir şeyler yapmasına izin vermezler.
- Çocuğun tüm ihtiyaçları büyükleri tarafından karşılanmaya çalışılır.
- Çocuklarına hayat tecrübesi yaşama fırsatı tanımazlar.
- Çocuklarına hiçbir iş ve sorumluluk vermezler, her şeyi kendileri yaparlar.

AŞIRI KORUYUCU ANNE VE BABA TUTUMUNUN ÇOCUK ÜZERİNE ETKİLERİ

- Çocuğun aşırı bağımlı, çekingen ve güvensiz bir kişilik geliştirmesine neden olur.
- Çocuk ileriki yaşamında kendi başına karar alamaz.
- Çocuğun kişiliği olgunlaşamaz.
- Çevresindeki insanlarla iletişim kurmakta güçlük çeker.
- Özgüven duygusu geliştiremez.
- Dolayısıyla huzursuz ve kaygılı olur.
- Anne-babaya bağımlı olur.
- Sorumluluk duygusu, bilinci gelişemez.
- İçe dönük ya da saldırgan olur.
- Davranış bozukluğu görülür.

2.AŞIRI BASKICI-OTORİTER TUTUM

- Otoriter tutumda çocukların kişilik özellikleri, ilgi ve gereksinimleri dikkate alınmamaktadır. Çocuğun istekleri bastırılmaya çalışılır.
- Katı bir disiplin anlayışı vardır. Çocuğa açıklanmadan kurallar konulur ve bu kurallara kesinlikle uyması istenir, bu konuda anne-baba asla tartışma kabul etmez.

AŞIRI BASKICI VE OTORİTER TUTUMUN ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Çocuğun kendine güven duygusu oluşmaz.
- Yaratıcılık engellenir.
- Hata yapanlar mutlaka cezalandırılmalıdır görüşünü benimserler.
- Rutin ve sınırları belli olan iş ve meslekleri seçerler.
- En küçük bir hatada bile hoşgörülerini olmayabilir.
- Okul yaşamlarında fazla başarılı olamazlar.
- Anne-babalarının olmadığı ortamlarda kendilerini boşlukta hissederler ve bir otorite bulma arayışı içine girerler.

3.AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ –TAVİZKAR TUTUM

- Denetimin düşük olduğu bir tutumdur.
- Saldırgan tutumlar dahil, çocuğun her tür davranışları hoşgörü ile karşılanır.
- Davranışlara sınır konmaz ve yaptırım uygulanmaz.
- Anne babaların bu aşırı hoşgörümlü tutumları çocuğun onlara hükmetmesine ve çok az saygı göstermesine neden olabilir.
- Toplumun kendilerine vermediği hakları kendisine veren çocuk, içinde bulunduğu grubun veya okulun kurallarına uymada güçlük çeker.

AŞIRI HOŞGÖRÜLÜ TUTUMUN ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Her istediğini yaptırmayı alışkanlık haline getirir.
- Kural tanımaz.
- Ev dışındaki kurallarla karşılaşınca hayal kırıklığına uğrar.
- Her istediği olmadığı için arkadaşlarına uyum sağlamakta güçlük çeker.
- Anne-babasına hükmeder ve onlara çok az saygı gösterir.
- Bencil ve şımarık olur.
- Doyumsuz olur.

4-DEMOKRATİK ANNE-BABA TUTUMU

- Çocuklarını seven ve benimseyen, ilişkileri sevgi ve saygıya dayanan, sorunları konuşup danışarak çözümleyen anne-baba tutumudur.
- Bu tutuma sahip anne-babalar, çocuklarına karşı hoşgörü sahibi, çocuklarını destekleyen, bazı sınırlamalar dışında isteklerini diledikleri biçimde gerçekleştirmelerine izin verirler.

DEMOKRATİK TUTUMUN ÇOCUĞUN KİŞİLİK GELİŞİMİ ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Ailede gerginlik yerine, ılımlı, sıcak bir hava vardır.
- Çocuklara söz hakkı tanınmıştır.
- Ailede belli kurallar vardır. Ancak, bu kurallar dayakla, baskıyla, korkutmayla sürdürülmez; gönüllü benimsenmesi söz konusudur.
- Çocuk sorumluluk duygusu kazanır.
- Bu tutuma sahip anne babalar, çocuklarını herhangi bir karşılık beklemeden içten ve derinden bir duyguyla severler.
- Çocuklarının davranışlarını ilgi ve anlayışla izleyip, kendi ayakları üzerinde durabilecek şekilde yetiştirirler.

5-MÜKEMMELLİYETÇİ ANNE-BABA TUTUMU

- Bu anne-babaları memnun etmek çocuklar için oldukça zordur.
- Çocuk ne yaparsa yapsın anne-baba daha fazlasını ister.
- Anne-babadaki mükemmeliyetçilik sadece çocuğa yönelik değil tüm aile yaşantısında kendini gösterir.

MÜKEMMELLİYETÇİ TUTUMUN ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Zamanla çocuk aşırı kaygı, stres, tedirginlik, hayal kırıklığı gibi duyguları yaşamaya başlar.
- “Tırnak yeme, kekemelik, alt ıslatma, yalan, çalma, ...gibi” davranış sorunları ortaya çıkabilir.

6-TUTARSIZ ANNE- BABA TUTUMU

- Çocuğun yaptığı bir davranış bazen çok sert, bazen de çok olumlu karşılanabilmektedir.
- Anne ve babanın davranışları arasında tutarsızlıklar görülebilir.
- Tüm çocuklara eşit davranmaz, ayırım yaparlar.
- Kız ve erkek çocuğa cinsiyetine göre farklı davranırlar.

ÇOCUK ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

- Çocuk hangi davranışı, nerede?, nasıl?, ne zaman? yapacağı konusunda bocalar.
- “Bu davranışı yaparak nasıl cezadan kurtulurum?” şeklinde bir teknik geliştirir.
- Çocuk nasıl davranacağını bilmez.
- İç çatışmalar, huzursuzluk ve güvensizlik oluşur.
- Görüşlerini açıkça söyleyemez. Kendini hiçbir ortamda rahat savunamaz. Ürkek, herkesin söylediğini kabul eden biri olabilir.

A photograph showing the silhouettes of a family of four (two adults and two children) standing on a beach, holding hands in a circle. The background is a vibrant sunset with orange and yellow clouds. The sun is visible through the center of the circle formed by the family's hands.

ANNE BABALARA TAVSİYELER

Sınırları Zorlamayalım

- Her çocuğun kapasitesi, yetenekleri, ilgileri, farklıdır. Çocuğunuzdan yapabileceklerinden fazlasını beklemek, onlara hayatları boyunca verebileceğiniz en büyük zarardır.
- Başarısını ve çabasını takdir edelim.
- Onun adına karar vermeyelim.

Tutarlı Olalım

Aşırı kural koymak da, fazlasıyla kuralsız olmak da çocuğa zarar verir.

Çocuk için evde düzenli ve kuralların olduğu bir ortam sağlayalım.

Model Olalım

Çocuğumuzun, birçok davranışımızı örnek aldığını unutmamalıyız!

Kardeřleri ile yada başkaları ile kıyaslamayalım.

- Çocuęumuza zaman ayıralım.
- Onun ile alay etmeyelim.
- Arkadaşlarını tanıyalım
- Hatalarını konuşarak halledelim.

- o Aile içi anlaşmazlıkları ve tartışmaları mümkün olduğunca çocuğun yanında yapmayalım.

İYİ BİR İLETİŞİM KURALIM

- Eğitim ve diplomadan daha önemli bir şey; çocuğunuzla aranızdaki sıcak iletişimin kaybolmamasıdır.
- Hayat boyu buna ihtiyacınız olacak.

İletişimi Nasıl Kolaylaştırabiliriz?

Şaka yapın

Göz teması
kurun

Ses tonuna
dikkat

Yüz yüze
konuşun

Duygularını
paylaşın

Anlaşılır
dil kullanın

Önerilerde
bulunun

Geribildirim
verin

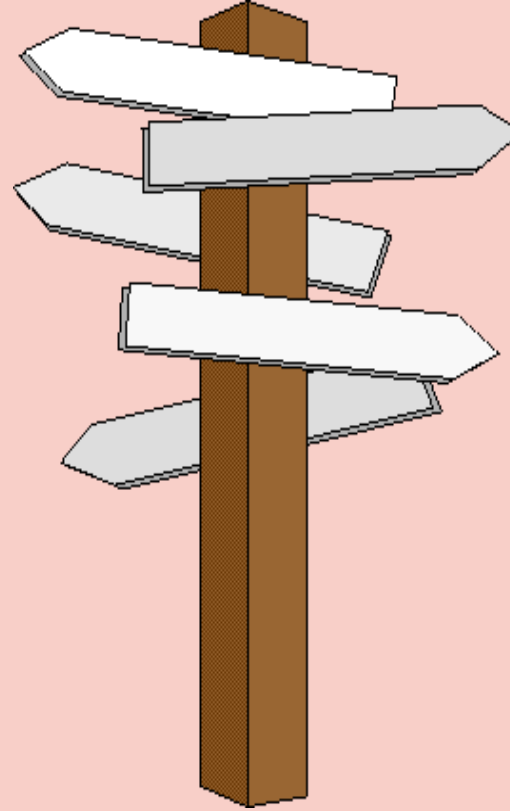
Soru sorun

Empatik
olun

Dinlediğinizi
belli edin

Dokunun

İletişim Engellerini Bilelim

**Konuşanı
kesmek**

Yargılamak

**Fazla
konuşmak**

**İnsanları
Utandırmak**

**Uygun tepki
vermemek**

**Yüzüne
bakmamak**

**Aşırı
duygusallık**

**Alaya
alınmak**

**Yorum
yapmak**

**Saldırgan
tavır**

**Başka işle
ilgilenmek**

Tartışmak

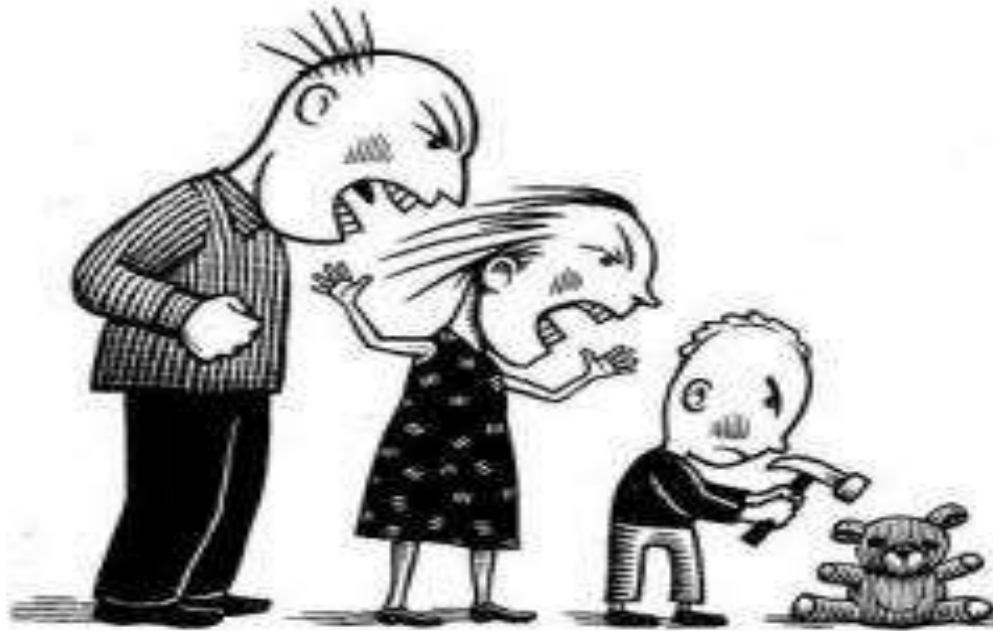
Uygun Bir Çalışma Ortamı Hazırlayalım

- Çocuğunuzun evde rahat çalışabilmesi için bir oda yada bir köşeye ihtiyacı vardır.
- Çalışma ortamında dikkat dağıtıcı şeyler (Televizyon, yoğun ses, müzik gibi) olmamalıdır.

Fiziksel Cezalardan Kesinlikle Kaçınalım

- Ona vereceğiniz ceza; Sevdiği bir etkinlikten maruz kalmasını sağlamak olsun

Onunla 'Sen Dili' İle Konuşmayalım

- “Çok gürültü yapıyorsun, yerine ; bu gürültüden rahatsız oluyorum şeklinde duygularınızı dile getirin

Enerjisini Ve Duygularını Boşaltmasına İzin Verelim

- Aşırı disiplin ve cezadan kaçının.

Evde Sorumluluk Verelim

- Ona verdiğiniz küçük sorumluluklar “kendisine güvenildiğini, önem verildiğini” anlatır.

Düzenli Uyku Alışkanlığı Kazandıralım

Çocuklarımız büyüme ve gelişme çağındadır. Her gün aynı saatte uyumasına ve uyanmasına dikkat edelim.

Temizlik Alışkanlığı Kazanmasını Sağlayalım

•Çocuğumuzun kılık- kıyafetine ve temizliğine özen gösterelim.

Kişisel bakımlarını yapma alışkanlığı kazandıralım.

**ÇOCUĞUN DOĞRULARINA DEĞER
GÖSTERİN.
FİKİRLERİNİ DİNLEYİN VE ÖNEM
VERDİĞİNİZİ HİSSETTİRİN**

**ÖĞRETMENİ/ÖĞRETMENLERİ İLE SIK SIK
GÖRÜŞÜN VE YAPABİLECEKLERİNİZ
KONUSUNDA YARDIM İSTEYİN.**

DÜNYADAKİ EN
DEĞERLİ
VARLIĞINIZ
NEDİR?

“ÇOCUKLARIMIZ”

O halde bunu onlar da bilsin.

Koruyucu tutuma bir sahip olabilirsiniz. Çocuklarınızı sizinle bütünleşmiş bir şekilde yetiştiriyor dolayısıyla büyüdüğü gözden kaçırıyor ve üstüne çok düşüyor olabilirsiniz. Çocuğunuz hakkında yaşadığınız kaygılar hem sizin için hem de onun için yorucu bir süreç olabilir. Çocuğunuzun özellikle psikososyal süreçlerini daha sağlıklı geliştirebilmesi adına özellikle bu tutumları düzenlemeniz gerekebilir.

İzin verici bir tutuma sahip olabilirsiniz. Çocuklarınıza sınırsız izin vermek ile onu özgürleştiriyor olabilirsiniz. Fakat bu tutum uzun vadede büyük problem yaratacaktır. Elbette çocuğa koşulsuz kabul göstermek gereklidir fakat sınırlarının öğretilmesi ve pozitif bir disiplin anlayışı gelişiminin çok daha güçlü olmasına yardımcı olacaktır.

Otoriter bir tutuma sahip olabilirsiniz.

Çocuklarınızın davranışları üzerinde çok fazla yönlendirme yapıyor, müdahale ediyor olabilirsiniz. “Ben onun iyiliği için yapıyorum.” savunmasını çokça kullanıyor olabilirsiniz. Fakat bu çocuğunuzun ilk desteği siz olmalısınız. Disiplin daha sağlam bir kişilik için gereklidir fakat koşulsuz sevgi ve kabul onu çok daha mutlu ve sağlıklı kılacaktır.

Demokratik bir tutuma sahip olabilirsiniz.

Kabul ve disiplin anlayışınızı nasıl yöneteceğinizin farkındasınız. Çocuklarınızın üzerinde çok baskı kurmuyor fakat sınırlarını bilmesine yardımcı oluyor olabilirsiniz. Bu tutumu devam ettirmeniz çocuklarınızın şimdi ve yetişkin zamanında psikososyal süreçlerini başarıyla geçmesine yardımcı olacaktır.

İLGİYLE DİNLEDİĞİNİZ İÇİN TEŞEKKÜRLER.

UFUK İŞİK
PSİKOLOJİK DANIŞMAN

HAKAN ÇELİK
PSİKOLOJİK DANIŞMAN